

Uniwersytet
Pomorski
w Słupsku

Instytut
**Bezpieczeństwa
i Socjologii**
Uniwersytet Pomorski w Słupsku

**ZASADY PRZYGOTOWYWANIA PRACY DYPLOMOWEJ
W INSTYTUCIE BEZPIECZEŃSTWA I SOCJOLOGII**

SŁUPSK 2024

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I.	3
SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE MERYTORYCZNEGO ZAKRESU PRACY DYPLOMOWEJ	3
ROZDZIAŁ II.	5
SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZYGOTOWANIA PRACY MAGISTERSKIEJ	5
ROZDZIAŁ III.	6
SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZYGOTOWANIA PRACY LICENCJACKIEJ	6
ROZDZIAŁ IV.	7
WYMAGANIA REDAKCYJNE I EDYTORSKIE PRACY DYPLOMOWEJ	7
ROZDZIAŁ V.	11
ZASADY I TERMINY SKŁADANIA PRACY DYPLOMOWEJ	11
ROZDZIAŁ VI.	113
EGZAMIN DYPLOMOWY	13
Załącznik nr 1. Przykładowa strona tytułowa pracy dyplomowej – odrębny plik	
Załącznik nr 2. Oświadczenie autora pracy– odrębny plik	
Załącznik nr 3. Wzór układu streszczenia pracy dyplomowej w języku polskim i języku angielskim– odrębny plik	
Załącznik nr 4. Wzór spisu treści– odrębny plik	

ROZDZIAŁ I.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE MERYTORYCZNEGO ZAKRESU PRACY DYPLOMOWEJ

1. Praca licencjacka, jak i praca magisterska jest pracą dyplomową studenta odpowiednio studiów pierwszego i drugiego stopnia, korespondującą z sylwetką absolwenta określoną w programie studiów na odpowiednim kierunku studiów.
2. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego lub praktycznego albo dokonaniem technicznym, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.
3. Za pracę dyplomową może być uznana praca powstała w ramach studenckiego ruchu naukowego, jeżeli indywidualny wkład dyplomanta w przygotowanie tej pracy jest możliwy do ustalenia.
4. Za zgodą rady instytutu praca dyplomowa może być przygotowana przez więcej niż jednego studenta, o ile można w niej wyodrębnić części przygotowane przez poszczególnych studentów i na tej podstawie określić nakład i wartość merytoryczną pracy każdego z nich.
5. Szczegółowe wymagania dotyczące merytorycznego zakresu pracy dyplomowej ustala rada instytutu.
6. Student-obcokrajowiec, studiujący na kierunku z językiem wykładowym polskim, może napisać pracę dyplomową w języku obcym pod warunkiem, że promotor i recenzent pracy znają dany język. Egzamin dyplomowy przeprowadza się w języku polskim.
7. Celem pracy dyplomowej jest wykazanie przez studenta, że w zakresie wybranego kierunku studiów nabył umiejętność napisania wybranej pracy pisemnej zawierającej treść wskazującą na pogłębioną wiedzę w zakresie tegoż kierunku, posiada umiejętność pisania i redagowania pracy naukowej.
8. Zadania stawiane studentowi realizowane w pracy to:
 - 1) samodzielność pracy dyplomanta, wszelkie cytowania lub zapożyczenia powinny być opisane w przypisach,
 - 2) umiejętność krytycznej analizy i autorskiego ujmowania kluczowych zagadnień opisywanej problematyki,
 - 3) znajomość literatury i orzecznictwa dotyczących tematu i samodzielne ich wykorzystanie w pracy,
 - 4) umiejętność budowania jasnego, skupionego wokół też postawionych na początku pracy, wywodu z wiodącej dyscypliny kierunku, którego zwieńczeniem jest podsumowanie.
9. Zakres merytoryczny prac dyplomowych powinien nawiązywać do efektów uczenia się kluczowych dla danego kierunku studiów.
10. Praca dyplomowa powinna mieć charakter: przeglądowy, teoretyczno-badawczy oraz badawczy (np. raportu z badań).

11. Prace przeglądowe muszą mieć postać przeglądu systematycznego, polegającego na rygorystycznym przeglądzie literatury wraz z oceną metodologiczną znalezionych badań. Jest więc to badanie wtórne – opierające się na publikacjach oryginalnych (pierwotnych). Prace te zbierają i konfrontują z sobą wnioski z wielu publikacji źródłowych w celu usystematyzowania pewnego obszaru badań. Dokonuje się analizy porównawczej literatury dotyczącej określonego problemu. Analiza sprowadza się do porównawczego sprawozdania z osiągniętych przez innych wyników badań i krytycznej analizy tych wyników.
12. Prace badawcze (empiryczne) - wyróżnia się tu prace o charakterze deskryptywnym (tzw. empiryczno-analityczne) oraz prace eksplanacyjne (tzw. empiryczno-syntetyczne). Prace te opierają się na badaniu związków zachodzących między poszczególnymi zjawiskami i wymagają odwołania się do literatury naukowej, umożliwiającej formułowanie założeń oraz naukowych wniosków.
13. Praca dyplomowa, która jest pracą teoretyczno-badawczą lub badawczą i składa się z trzech części: teoretycznej, metodycznej i empirycznej. W części teoretycznej student powinien wykonać studia literaturowe z danej dziedziny. Magistrant winien wykazać się umiejętnością selekcji materiału, krytycznej analizy literatury przedmiotu i syntezy wiedzy uzyskanej zarówno podczas studiów, jak i literatury rozszerzającej związanej z problemem badawczym. W części badawczej (empirycznej) student powinien wykazać się umiejętnością doboru właściwych metod, narzędzi i technik badawczych. Jeżeli podczas badań realizowany jest projekt, to nie może on być celem pracy magisterskiej, a jedynie narzędziem do osiągnięcia podstawowego celu badawczego. Na koniec powinny zostać sformułowane wnioski.
14. Przygotowanie pracy dyplomowej powinno kształtować i pogłębiać efekty uczenia się:
 - 1) posługiwania się nabytą w czasie studiów wiedzą i wykorzystania jej do wnioskowania teoretycznego i zastosowania w praktyce,
 - 2) samodzielnego poszukiwania materiałów źródłowych związanych z tematem,
 - 3) posługiwania się literaturą przedmiotu i innymi materiałami w trakcie realizacji pracy z powołaniem się na źródła, z powołaniem się na źródła,
 - 4) diagnozowania i oceny problemu zdefiniowanego w pracy,
 - 5) dostrzegania prawidłowości występujących w obrębie badanych zjawisk,
 - 6) stosowania właściwych narzędzi i metod podczas realizacji pracy,
 - 7) prowadzenia logicznego toku wywodów,
 - 8) stosowania właściwej terminologii, posługiwania się poprawnym stylistycznie i gramatycznie językiem, w którym przygotowana jest praca.
15. Przy definiowaniu celu pracy należy rozróżnić cel pracy i sposób jego osiągnięcia.
16. Studia literaturowe muszą być przeprowadzane na podstawie literatury adekwatnej do rozwiązywanego problemu. Służą nie tylko do poszerzenia wiedzy Studenta, ale są także podstawą do uzyskania właściwego rozwiązania problemu pracy, wyboru narzędzia, modelu, metodyki, procedur, itp.

17. Konieczne jest zachowanie spójności między teoretyczną i empiryczną częścią pracy, co powinno się wyrażać: wskazywaniem w części teoretycznej, które elementy zostaną wykorzystane w części badawczej oraz powoływaniem się w części badawczej na elementy zamieszczone w części analitycznej.

ROZDZIAŁ II.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZYGOTOWANIA PRACY MAGISTERSKIEJ

1. Pracę magisterską student przygotowuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień doktora.
2. Oceny pracy dyplomowej dokonuje kierujący pracą oraz jeden recenzent. Recenzenta powołuje dyrektor instytutu.
3. W przypadku negatywnej oceny pracy dyplomowej dyrektor instytutu powołuje dodatkowego recenzenta.
4. Druga negatywna ocena jest równoznaczna z odrzuceniem pracy magisterskiej.
5. Recenzje pracy są jawne i dostępne dla studenta za pośrednictwem wirtualnego konta studenta.
6. Przy ustalaniu tematu pracy magisterskiej należy brać pod uwagę zainteresowania studenta oraz:
 - 1) możliwość udziału studenta w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udział w działalności naukowej związanej z kierunkiem studiów, prowadzonej przez instytut – w przypadku kierunków o profilu ogólnoakademickim,
 - 2) możliwość doskonalenia umiejętności praktycznych związanych z zakresem przyszłej działalności zawodowej – w przypadku kierunków o profilu praktycznym.
7. Temat i treść pracy dyplomowej powinny być zgodne z kierunkiem studiów, ale mogą mieć także charakter interdyscyplinarny.
8. Temat pracy jest ustalany przez promotora przy współudziale studenta podczas seminarium magisterskiego.
9. Temat pracy magisterskiej powinien być zatwierdzony co najmniej na 12 miesięcy przed planowanym ukończeniem studiów.
10. W uzasadnionych przypadkach można dokonać zmiany tematu pracy magisterskiej w czasie umożliwiającym jej terminowe zakończenie.
11. Tematy prac magisterskich zatwierdza rada instytutu na wniosek Instytutowej Komisji ds. Nauki.
12. Realizacja tematu pracy magisterskiej powinna uwzględniać podstawowe metody badawcze, terminologię i literaturę w zakresie opisanym w efektach uczenia się.
13. Temat pracy powinien być: jasny i zwięzły oraz adekwatny do kierunku i bezpośrednio z nią związany.
14. Wybór tematu pracy student powinien uzasadnić we wstępie pracy magisterskiej.

15. Temat pracy magisterskiej powinien zostać zgłoszony przez promotora do Instytutowej Komisji ds. Nauki, przed zatwierdzeniem przez radę instytutu.
16. Praca magisterska powinna zawierać:
 - 1) określenie problemu badawczego oraz założeń i kryteriów rozwiązania problemu i jego oceny,
 - 2) zdefiniowanie celu pracy,
 - 3) zastosowanie określonej metody badawczej,
 - 4) opisanie odpowiednich narzędzi analitycznych,
 - 5) sformułowanie wniosków na podstawie przeprowadzonej analizy,
 - 6) analizę literaturową przeprowadzoną na poziomie podstawowym w obszarze problemowym,
 - 7) wybór i zastosowanie właściwych metod i technik,
 - 8) wykazanie się umiejętnością analizy krytycznej na etapach formułowania założeń, określania celów i budowy rozwiązania oraz oceny użyteczności zaproponowanego rozwiązania.
17. Wymogi merytoryczne stawiane pracom magisterskim to:
 - 1) analiza literaturowa przeprowadzona na poziomie zaawansowanym w obszarze problemowym,
 - 2) precyzyjne określenie problemu oraz założeń badawczych,
 - 3) zastosowanie właściwych metod i technik badawczych w zakresie rozwiązania problemu,
 - 4) analiza krytyczna w obszarze problemu badawczego,
 - 5) ocena użyteczności i ocena prakseologiczna rozwiązania problemu.

ROZDZIAŁ III.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZYGOTOWANIA PRACY LICENCJACKIEJ

1. Pracę licencjacką lub inżynierską, o ile przewiduje to program studiów, student przygotowuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień doktora lub innej osoby prowadzącej zajęcia posiadającej co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie oraz udokumentowane doświadczenie zawodowe w zakresie związanym z tematem pracy – na kierunkach o profilu praktycznym.
2. Oceny pracy licencjackiej dokonuje kierujący pracą oraz jeden recenzent. Recenzenta powołuje dyrektor instytutu. Do recenzentów stosuje się odpowiednio ust. 1 z zastrzeżeniem, że jeśli promotorem pracy jest inna osoba prowadząca zajęcia to recenzentem musi być nauczyciel akademicki.
3. W przypadku negatywnej oceny pracy licencjackiej dyrektor instytutu powołuje dodatkowego recenzenta.
4. Druga negatywna ocena jest równoznaczna z odrzuceniem pracy licencjackiej.
5. Recenzje pracy są jawne i dostępne dla studenta za pośrednictwem wirtualnego konta studenta.

6. Przy ustalaniu tematu pracy licencjackiej należy brać pod uwagę zainteresowania studenta oraz:
 - 1) możliwości udziału studenta w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udział w działalności naukowej związanej z kierunkiem studiów, prowadzonej przez instytut – w przypadku kierunków o profilu ogólnoakademickim,
 - 2) możliwość doskonalenia umiejętności praktycznych związanych z zakresem przyszłej działalności zawodowej – w przypadku kierunków o profilu praktycznym.
7. Temat i treść pracy licencjackiej powinny być zgodne z kierunkiem studiów, ale mogą mieć także charakter interdyscyplinarny.
8. Temat pracy jest ustalany przez promotora przy współudziale studenta podczas seminarium dyplomowego.
9. Temat pracy licencjackiej powinien być zatwierdzony na 6 miesięcy przed planowanym ukończeniem studiów.
10. W uzasadnionych przypadkach można dokonać zmiany tematu pracy licencjackiej w czasie umożliwiającym jej terminowe zakończenie.
11. Tematy prac licencjackich zatwierdza rada instytutu na wniosek Instytutowej Komisji ds. Nauki.
12. Realizacja tematu pracy powinna uwzględniać podstawowe metody badawcze, terminologię i literaturę w zakresie opisanym w efektach uczenia się.
13. Temat pracy powinien być: jasny i zwięzły oraz adekwatny do kierunku i bezpośrednio z nią związany.
14. Wybór tytułu pracy student powinien uzasadnić we wstępie pracy dyplomowej.
15. Temat pracy dyplomowej powinien zostać zgłoszony przez promotora do Kierownika Katedry, w której praca dyplomowa jest przygotowywana, przed zatwierdzeniem przez radę instytutu.

ROZDZIAŁ IV.

WYMAGANIA REDAKCYJNE I EDYTORSKIE PRACY DYPLOMOWEJ

1. Układ pracy dyplomowej:
 - 1) strona tytułowa – według wzoru (załącznik nr 1),
 - 2) oświadczenie autora pracy dyplomowej (załącznik nr 2),
 - 3) streszczenie (załącznik nr 3),
 - 4) spis treści (załącznik nr 4),
 - 5) wstęp,
 - 6) rozdziały,
 - 7) zakończenie / wnioski końcowe,
 - 8) bibliografia,
 - 9) wykaz tabel,
 - 10) wykaz rycin,

- 11) załączniki (aneks): wzór narzędzia badawczego, raport z obserwacji, zdjęcia, mapy itp.
2. Praca powinna być napisana na białym papierze, format A4 i spełniać następujące wymagania:
- 1) czcionka: Times New Roman,
 - 2) wielkość czcionki: 12 pkt., normalnej grubości,
 - 3) Interlinia: 1,5 wiersza,
 - 4) tekst wyjustowany (wyrównanie tekstu głównego do lewej i prawej strony),
 - 5) akapity: wyróżnione tabulatorem 1,25 cm,
 - 6) marginesy: lewy – 3,0 cm, prawy – 2,0 cm, górny i dolny – 2,5 cm,
 - 7) numeracja stron: na dole strony, na środku (strony z oświadczeniami autora pracy nie numeruje się). Numerowane są wszystkie części pracy z wyjątkiem spisu treści, wstępu i zakończenia, bibliografii, spisu tabel, wykresów, kwestionariuszy wykorzystanych narzędzi,
 - 8) numeracja rozdziałów: obowiązuje numeracja ciągła wielostopniowa (rozdziały, podrozdziały, punkty...) dokonywana przy pomocy cyfr arabskich (1., 1.1., 1.2, 1.2.1, 1.2.2., 2. itd.),
 - 9) każdy rozdział pracy powinien zaczynać się od nowej strony, podrozdziały mogą być kontynuowane na bieżącej stronie,
 - 10) tytuły rozdziałów: numeracja arabska, czcionka 14 pkt., pogrubiona, wersaliki. Tytuły podrozdziałów: numeracja arabska, czcionka 12 pkt. pogrubiona. Nie należy stawiać kropek na końcu tytułów rozdziałów i podrozdziałów,
 - 11) cytaty powinny być ujmowane w cudzysłów,
 - 12) tabele i rysunki umieszczone w tekście, numerowane i nazwane nad rysunkiem/tabelą, źródło bezpośrednio pod tabelą/rysunkiem (czcionka 11 pkt.),
 - 13) znaki przestankowe pisze się bez spacji przed znakiem, a ze spacją — po znaku,
 - 14) interpunkcja: przecinek powinien być wstawiany, przed takimi słowami, jak „czyli”, „który”, „że”, „ale”, „więc”,
 - 15) zdań nie zaczyna się od słów: aby, ponieważ, więc, ale, żeby, a także od spójników: „i”, „a”,
 - 16) każde zdanie powinno mieć podmiot i orzeczenie i należy unikać zdań wielokrotnie złożonych,
 - 17) nie wolno stosować żargonu (np. ściągnąć dane, poprawnie pobrać dane),
 - 18) unikać pojedynczych liter na końcu wiersza,
 - 19) tekst nie może zawierać błędów ortograficznych, gramatycznych i interpunkcyjnych.
3. Przypisy:
- 1) przypisy należy sporządzać zgodnie z zasadami zapisu bibliografii załącznikowej wg przyjętej normy,
 - 2) przypisy umieszczamy na dole strony, do której się odnoszą, czcionka 10 pkt., Times New Roman, interlinia pojedyncza, bez wcięcia,
 - 3) przypis powinien jednoznacznie odwoływać nas do źródła skąd została zaczerpnięta myśl,
 - 4) w całym tekście należy stosować konsekwentnie jeden system przypisu,
 - 5) przypisy umieszczamy u dołu strony, w niektórych przypadkach na końcu rozdziału lub tekstu (przed bibliografią załącznikową),

- 6) przypis powinien być połączony z tekstem za pomocą odnośników cyfrowych (cyfry arabskie) - ta sama cyfra musi znajdować się na dole strony przy odpowiednim przypisie,
 - 7) odsyłacz umieszcza się w tekście na końcu cytowanego fragmentu w numeracji ciągłej,
 - 8) tekst główny oddziela się od przypisów linią ciągłą,
 - 9) jeżeli cytujemy fragment tekstu musimy umieścić go w cudzysłowie - przy skracaniu cytatu opuszczone fragmenty należy zaznaczyć trzema kropkami ujętymi w nawias okrągły (...); cytować należy zawsze z ostatniego wydania danej książki,
 - 10) w przypadku, gdy dany tekst pochodzi z książki, a jest opublikowany w czasopiśmie, należy go cytować za książką; jeżeli w cytowanym ze źródła tekście występują fragmenty ujęte w cudzysłów, należy dla jego rozróżnienia zastosować cudzysłów francuski << >> lub zaznaczyć pojedynczymi przecinkami,
 - 11) numeracja przypisów ciągła, automatyczna w ramach całej pracy lub jednego rozdziału pracy (w każdym rozdziale od numeru 1 do N).
4. Zapisy:
- 1) książki: inicjał imienia autora, nazwisko autora, tytuł, wydawnictwo, miejsce wydania, rok wydania, s. (od strony – do strony) -
przykład: *W. Groszold, Socjologia kultury. Kultury i społeczeństwa w zmieniającym się świecie. Tłum. P. Tamanek, PWN, Warszawa 2013, s.203,*
 - 2) rozdziały w wydawnictwach zbiorowych: inicjał imienia autora rozdziału, nazwisko autora rozdziału, tytuł artykułu, [w:] inicjał imienia redaktora, nazwisko redaktora (red.), tytuł książki, wydawnictwo, miejsce wydania rok wydania, s. (od strony – do strony) -
przykład: *K. Sobczak, Tożsamość czy tożsamości? JA w świecie cyberrealnym, [w:] Z. Rykiel, J. Kinal (red.), Wirtualność jako realność, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2014, s. 75-77,*
 - 3) artykuły w czasopismach: inicjał imienia autora, nazwisko autora, tytuł „Tytuł czasopisma” (w cudzysłowie!), rok, tom, ewentualnie numer ¹, s. (od strony – do strony) -
przykład: *J. Morbitzer, O nowej przestrzeni edukacyjnej w hybrydowym świecie. „Labor et Educatio” 2015, nr 3, s.412-413,*
 - 4) akty prawne: nazwa dokumentu, data zatwierdzenia, tytuł, miejsce publikacji (wraz z kolejnymi nowelizacjami, jeśli takie występują) -
przykłady: *Ustawa z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 1998 r. Nr 64 poz. 414. Nowelizacje: z 1998 r. Nr 106 poz. 668, Nr 117 poz. 756 i Nr 162 poz. 1118 i 1126; z 1999 Nr 20 poz. 170, Nr 79 poz. 885 i Nr 90 poz. 1001; z 2000 r. Nr 12 poz. 136 i Nr 19 poz. 238); Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 nr 149 poz. 887, z późn. zm.)*
 - 5) materiały źródłowe: przykład: *Raport roczny NBP z 2010 r., s. 25,*

¹ Podanie numeru czasopisma w ramach rocznika jest konieczne w wypadku, gdy liczbowanie stron rozpoczyna się od nowa w każdym numerze.

- 6) cytowanie wtórne: najpierw źródło oryginalne, pierwotne, a następnie źródło, z którego korzysta się, cytując „z drugiej ręki” - przykład: *W. Taylor, The Logic of Global Business. „Harvard Business Review” 2001, March/April, s. 90- 105, cyt. za: Ph. Kotler, G. Armstrong, J. Saunders, V. Wong, Marketing. Podręcznik europejski, PWE, Warszawa 2002, s. 252,*
- 7) źródła internetowe: imię i nazwisko autora(ów), tytuł artykułu (lub nazwa/określenie informacji), adres strony (dostęp: data) – **przykłady:** *M. Frankowicz, Kształtowanie się europejskiej przestrzeni edukacyjnej, http://www.uj.edu.pl/chemia03/materialy/europejska_przestrzen_edukacyjna.ppt (dostęp: 27.03.2014);*
Szkolnictwo wyższe w Europie 2010: wpływ Procesu Bolońskiego. Seria Focus, EACEA, P9 – Eurydice, Warszawa: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, 2011, s.14, http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/122PL.pdf (dostęp: 23.01.2018).
- 8) dokumenty na dyskach optycznych: imię (inicjał) i nazwisko autora(ów), tytuł [typ nośnika], nazwa wydawcy, miejsce wydania rok wydania - przykład: *W. Kopaliński, Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych [CD-ROM]. Wersja 1.0.3.16. Pro-media CD, Łódź 1998,*
- 9) e- Book – internetowa wersja utworu literackiego: nazwisko i imię (inicjał) autora(ów), tytuł [typ nośnika], miejsce wydania: wydawca, rok wydania, [data dostępu], warunki dostępu - przykład: *T. Walkowicz, P. Głuszyński, P. Rymarowicz, Gospodarka odpadami [online], Ogólnopolskie Towarzystwo Zagospodarowania Odpadów, Kraków 1998, <http://www.otzo.most.org.pl/publikacje/praktyki/> (dostęp: 02.03.2016),*
- 10) Skróty stosowane w przypisach:
 - a) gdy powołujemy się na tego samego autora, co poprzednio, ale na inną jego pracę, zamiast imienia i nazwiska piszemy: *Idem* (tenże) lub *eadem* (taż, gdy kobieta), lub *eidem* (ci sami) - przykład: *Idem, Współczesna przestrzeń obecności człowieka – między realnością a wirtualnością. „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas. Pedagogika” 2016, nr 13, s. 62,*
 - b) gdy powołujemy się na tę samą pracę danego Autora, co poprzednio, ale inne miejsce w tej pracy: inicjał imienia, nazwisko autora, *op. cit.*, s. (od strony-do strony) lub inicjał imienia, nazwisko autora, *dz.cyt.*, s. (od strony-do strony) - przykład: *J. Morbitzer, O nowej przestrzeni, op.cit., s.417,*
 - c) gdy w poprzednim przypisie powoływaliśmy się tylko na jedną pracę i teraz powołujemy się na nią znowu: *Ibidem* lub *Tamże*, s. (od strony-do strony) - przykład: *Ibidem, s. 23 lub Tamże, s.23,*
 - d) gdy powołujemy się na kilka prac danego autora, należy dla jasności każdorazowo przytoczyć w przypisie początek tytułu danej pracy lub skrót wprowadzony za pierwszym razem, gdy dany tytuł się pojawia – przykład: *J. Morbitzer, O nowej przestrzeni, op.cit., s. 417. J. Morbitzer, Współczesna przestrzeń..., op.cit., s.62.*

5. Bibliografia:

- 1) poszczególne części (pozycje zwarte, pozycje artykułowe, akty prawne, materiały źródłowe, adresy internetowe) ułożone alfabetycznie,
 - 2) w wykazie nie podajemy paginacji książek i artykułów,
 - 3) w wykazie podajemy nazwę wydawnictwa,
 - 4) należy pamiętać, aby raz przyjętą zasadę konsekwentnie stosować we wszystkich przypisach oraz w bibliografii.
6. Opis rysunków umieszcza się na dole, pod rysunkiem, z podaniem dokładnego źródła według wzoru:
- Rys. 1. Przedłużony cykl życia produktu*
Źródło: P. Bicerton, M. Bickerton, U. Padrasi, Marketing w Internecie, GWP, Gdańsk 2013, s. 226.
lub:
Źródło: opracowanie własne na podstawie: A. Żbikowska, Eksport jako forma internacjonalizacji polskich przedsiębiorstw. Uwarunkowania i strategię, PTE, Kraków 2012, s. 24.
7. Opis tabel, wykresów umieszcza się na górze, natomiast źródło zamieszcza się pod tabelą, z podaniem dokładnego opisu bibliograficznego lub w części badawczej - *badania własne*
Tabela 1. Tytuł Źródło: badania własne
8. Numeracja rysunków i tabel: Pojedyncza w ramach całej pracy (od 1 do N) lub podwójna – w ramach każdego rozdziału osobno, np. *Rys. 1.1. Rys. 3.4; Tabela 2.1., Tabela 4.8, Wykres 3.1.*

ROZDZIAŁ V.

ZASADY I TERMINY SKŁADANIA PRACY DYPLOMOWEJ

1. Student przekazuje ostateczny tekst pracy dyplomowej w postaci wydruku komputerowego (1 egzemplarz) promotorowi - co najmniej 14 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu dyplomowego wraz z oświadczeniem, którego wzór stanowi załącznik nr 1. Nazwa pliku musi być odpowiednio oznaczona (imię i nazwisko autora pracy, numer albumu, rok). Za zgodą promotora termin złożenia pracy może ulec zmianie.
2. Praca dyplomowa przed dopuszczeniem jej do obrony musi zostać poddana procedurze antyplagiatowej, zgodnie z obowiązującym w Uczelni regulaminem. Na podstawie analizy raportu z badania antyplagiatowego pod kątem naruszeń prawa autorskiego promotor pracy podejmuje decyzję o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu pracy dyplomowej do recenzji i obrony.
3. Dla każdej sprawdzanej w systemie JSA pracy licencjackiej lub magisterskiej generowany jest wynik badania antyplagiatowego w systemie JSA.
4. Na podstawie analizy raportu plagiatowego promotor pracy podejmuje decyzję o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu pracy dyplomowej do recenzji i obrony:
 - 1) w przypadku, gdy po analizie raportu promotor pracy oceni, że praca nie zawiera nieuprawnionych zapożyczeń (plagiat) lub zawarte w niej prawidłowo oznaczone

- zapożyczenia (cytaty), nie budzą wątpliwości, co do samodzielności pracy dyplomowej, praca może zostać dopuszczona do recenzji i obrony,
- 2) w przypadku, gdy praca charakteryzuje się wysokimi wskaźnikami podobieństwa, ale nie nosi znamion plagiatu (np. nadmierna liczba cytatów wskazuje na niski stopień samodzielności) promotor pracy może podjąć decyzję o skierowaniu pracy do poprawy,
 - 3) w przypadku, gdy promotor pracy stwierdzi, iż praca nosi znamiona plagiatu nie zostaje ona dopuszczona do oceny przez promotora pracy i recenzenta. Promotor pracy kieruje opinię w tej sprawie do Rektora, który poleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego na podstawie art. 312 ust. 3 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
5. W przypadku dopuszczenia pracy dyplomowej do recenzji i obrony, Promotor zatwierdza pracę i uruchamia procedurę złożenia pracy dyplomowej. Przesyła pracę do studenta z informacją, że zaakceptował pracę w systemie JSA i wyraża zgodę na wydrukowanie ostatecznej jej wersji. Jednocześnie przesyła do Biura Obsługi Studentów i Doktorantów - do opiekuna kierunku:
- 1) ostateczną wersją pracy (zapisaną w PDF - minimalny rozmiar),
 - 2) raport, który zostanie zapisany, przez pracownika BOSiD na indywidualnym koncie studenta.
6. Plik PDF pracy, przesłany przez promotora do BOSiD, jest jednoznaczny ze złożeniem pliku elektronicznego przez studenta (zgodnie § 52 ust. 1 Regulaminu Studiów).
7. Tekst pracy w postaci wydruku komputerowego oraz w postaci pliku elektronicznego muszą być identyczne. Za zgodność obu wersji odpowiada autor pracy.
8. Po uzyskaniu, na wydrukowanym egzemplarzu pracy dyplomowej, adnotacji promotora o przyjęciu pracy, student składa jeden egzemplarz pracy dyplomowej w Biurze Obsługi Studentów i Doktorantów wraz z oświadczeniem, którego wzór stanowi załącznik nr 1.
9. Praca ma być wydrukowana dwustronnie, oprawiona/zbindowana.
10. Złożenie pracy dyplomowej jest warunkiem zaliczenia ostatniego cyklu dydaktycznego seminarium dyplomowego lub innych zajęć prowadzących do złożenia pracy dyplomowej.
11. Na wniosek studenta rektor po zasięgnięciu opinii u kierującego pracą dyplomową może przedłużyć termin złożenia pracy dyplomowej do 30 września danego roku, dla studiów kończących się w sesji zimowej do 30 maja danego roku – w przypadku:
- 1) długotrwałej choroby studenta,
 - 2) niemożności wykonania pracy dyplomowej w obowiązującym terminie z przyczyn niezależnych od studenta.
12. Jeżeli okoliczności, wymienione w ust. 5, uniemożliwiły studentowi złożenie pracy w drugim terminie, wówczas rektor na wniosek studenta i po zasięgnięciu opinii u kierującego pracą dyplomową może przedłużyć termin złożenia pracy dyplomowej o kolejne 4 miesiące.
13. Student, który nie złożył pracy dyplomowej w terminach wskazanych w ust. 1, 4 i 5, zostaje skreślony z listy studentów lub skierowany na powtarzanie zajęć związanych z ukończeniem pracy dyplomowej bez uzupełniania różnic programowych. Ostatecznym terminem złożenia pracy dyplomowej w przypadku powtarzania zajęć jest 30 czerwca danego roku, a w przypadku studiów kończących się w sesji zimowej jest koniec lutego danego roku.

14. W razie nieobecności kierującego pracą dyplomową, jeśli to mogłoby mieć wpływ na opóźnienie terminu złożenia pracy przez studenta, dyrektor instytutu wyznacza osobę, która przejmie obowiązki związane z kierowaniem pracą.
15. Zmiana kierującego pracą w okresie 6 miesięcy przed planowanym terminem ukończenia studiów może stanowić podstawę do przedłużenia terminu złożenia pracy dyplomowej. Stosowną decyzję podejmuje rektor po zaopiniowaniu przez dyrektora instytutu.

ROZDZIAŁ VI.

EGZAMIN DYPLOMOWY

1. Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym. Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego.
2. Jeżeli praca dyplomowa została złożona przez studenta w terminie określonym w § 52 ust. 1, 3 i 4 Regulaminu Studiów UP w Słupsku, a termin ukończenia studiów ulega opóźnieniu ze względu na powtarzanie przez studenta zajęć, egzamin dyplomowy następuje po zaliczeniu tych zajęć. W takim przypadku egzamin dyplomowy powinien odbyć się w ciągu 30 dni od zaliczenia zajęć.
3. Egzamin dyplomowy przeprowadza się zgodnie z wymogami określonymi w Rozdziale VIII Regulaminu Studiów Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku.
4. Przewodniczący komisji weryfikuje przygotowane ocenę i recenzję pracy dyplomowej pod względem formalnym.

ZAŁĄCZNIKI DO NINIEJSZYCH ZASAD UMIESZCZONO W ODRĘBNYM PLIKU